

store, eller dobbelt saa store, alt efter som Anlæggets Nytte maatte være af meer eller mindre Betydning for det Hele, idet man navnlig derved er gaaet ud fra, at Staten i de Paa-gældendes Tilfald havde et Vidnesbyrd og et Beviis for, at de bevilgede Summer vilde blive anvendte vel. Men den lovgivende Magt har ikke paa nogen Maade frastrøvet sig sin Ret til at bestemme, i hvilke Tilfælde noget Saadant ikke skal komme til Anvendelse, hvor altsaa saadanne Anlæg udelukkende skulle foretages for Statens Regning, uden at den mindste Dvotadeel af Udgifternes Udredelse skal paa hvilke vedkommende Landsdeel. Der kan være Tilfælde, hvor man kan finde det hensigtsmæssigt, at Staten bidrager Halvt imod Halvt, andre Tilfælde, hvor man finder, at Statskassen bør deeltage med to Trediedeel mod een Trediedeel eller een Trediedeel imod to Trediedeel, og der kan være Tilfælde, hvor man finder, at Staten bør give kun et ringe Tilskud til saadanne nyttige Foranstaltningers Fremme, og der kan være andre Tilfælde, hvor Staten væsentlig foretager det hele Anlæg, dog idet den betingelsesviis sikrer sig Tilskud fra Vedkommendes Side, i hvis Interesse Foretagendet finder Sted. Det er Sagen, at det maa staae den lovgivende Magt frit for, at den maa bestemme i saa Henseende, hvad den finder ientligt. Om man derfor ved Gudenaen, naar det omtalte Princip der skulde gjøres gjældende, skulde dele Udgiften i $\frac{1}{3}$ mod $\frac{2}{3}$ eller $\frac{1}{2}$ mod $\frac{1}{2}$ eller $\frac{2}{3}$ mod $\frac{1}{3}$, kan intet Menneſte sige; men det forekommer mig aldeles klart, at man ikke ved denne ringe Anledning kan tage Bestemmelse derom, og allermindst igjennem Finantloven; thi, som et æret Medlem allerede har antydet, maatte der jo træffes Bestemmelse om, hvem der skulde bidrage, og i hvilket Forhold dette skulde skee. Med Hensyn til det andet Vdringsforslag skal jeg særlig gjøre opmærksom paa, at, hvis vi vedtog det, vilde vi formeentlig gjøre os skyldige i den Feil, som vi have søgt at fjerne i flere Forhold. Loven af 1856 gaaer nemlig ikke ud paa, at Vedkommende skulle bidrage $\frac{1}{3}$ af en bestemt Sum, men $\frac{1}{3}$ af Omkostningerne, og der vilde altsaa her blive givet et Tillæg til denne Lovbestemmelse, der satte en Begræns-

ning i saa Henseende. Om det nu af de af to ærede Landsthingsmænd anførte Grunde, naar Beløbet i sin Tid maatte blive overstrebet, hvilket, saavidt jeg har opfattet Forholdet, er givet, maatte findes rigtigt, at Rigsdagen af Billighedshensyn bevilgede det hele Beløb, hvormed Udgiften kommer til at overstige den beregnede Sum, eller om den vil fordre, at Loven af 1856 ogsaa for denne overskydende Deel skal finde Anvendelse, er et Spørgsmaal, hvorom vi ikke kunne have nogen Mening, langt mindre tage nogen Bestemmelse for Diebliffet; det maa vise sig, naar der i sin Tid i den Henseende stilles Fordringer til Rigsdagen; da vil det være Tiden ill, at der fra de vedkommende Egne kan gjøres gjældende, hvad der i saa Henseende kan anføres, hvorved jeg blot skal bemærke, at den blotte Omstændighed, at saadanne Afgifter ikke bæres med Glæde, efter min Mening ikke er tilstrækkelig; men det kan gjerne være, at der kan oplyses saadanne Omstændigheder, at Rigsdagen fandt det billigt at tilstøde udelukkende fra Statskassen det muligt overskydende Beløb; men det kan ikke skee nu. Hvis altsaa Forslagene ikke tages tilbage, skal jeg ganske bestemt stemme imod dem begge.

Brasch: Den ærede 4de Landsthingsmand for 8de Kreds (Nørgaard) synes at befinde sig i en besynderlig Vildfarelse og temmelig betydelig Uklarhed om, hvad der i et foregaaende Møde, da denne Sag var paa Bane, blev udtalt. Jeg skal ikke indlade mig paa, hvorvidt han rigtig har giengivet de Ord, som han formener ere brugte af den 4de Landsthingsmand for 1ste Kreds (Madvig), men hvad mig angaaer, skal jeg paa det Bestemteste benægte Rigtigheden af, hvad han tillægger mig. Der var Spørgsmaal om den Anskuelse, som han vilde søge at gjøre gjældende, at Jylland maatte søle sig prægraveret ved de Bengesummer, der bevilgedes, idet man i det ene Tilfælde paabyrdede en vis Landsdeel Udgifter, medens man frigjorde en anden derfor, og han meente, at der var Communer, som burde deeltage i Udgifterne, men som man havde forsomt at udfinde. Jeg skal hertil kun sige, at jeg søgte at gjendribe den Paastand,